

สุขุมหัวคอนเสิร์ต: การวางแผนและพัฒนาการจัดแสดงคอนเสิร์ต
เครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2
SUMHUA Concert: Planning and developing of
the 2nd concert of the Thailand Higher Education
Music Student Network

ศุภพร สุวรรณภักดี*¹ ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ² สุขนิษฐ์ สะสมสิน³
Suppabhorn Suwanpakdee *¹ Natsarun Tissadikun² Sukanit Sasomsin³

บทคัดย่อ

การวางแผนการจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวางแผนในการดำเนินงานจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ภายใต้ชื่องาน สุขุมหัวคอนเสิร์ต ครั้งที่ 2 เรื่อง ตัวชน โดยเป็นไปตามแนวทางทฤษฎีและแนวคิดในการดำเนินงานวางแผนเริ่มต้นตามหลักการวงจรคุณภาพ และการเรียนรู้เชิงรุกด้วยการลงมือปฏิบัติจริงที่นำไปสู่การเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติ

การนำเสนอกระบวนการวางแผนการตามวงจรคุณภาพด้านการจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 2

* corresponding author, email : suppabhorn@gpvm.ac.th

¹ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา

¹ Assistant to the President for Student Affairs, Princess Galyani Vadhana Institute of Music

²⁻³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาดนตรีตะวันตก วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

²⁻³ Asst.Prof., Western Music Department, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ในระยะที่ 1 มุ่งเน้นการระดมความคิดและความพร้อมในการทำงานอย่างมืออาชีพ ผ่านการเตรียมความพร้อม และวางแผนการดำเนินงาน กำหนดรูปแบบ วัตถุประสงค์ของการจัดการแสดงด้วยความร่วมมือจากนิสิตนักศึกษาตัวแทนจาก หลากหลายสถาบันเข้าร่วมในการจัดวางแผนและดำเนินการแสดง ภายใต้คำแนะนำ ของคณาจารย์ที่ปรึกษาในเครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย จากการดำเนินงานในระยะที่ 1 พบว่า นักศึกษากลุ่มเครือข่ายนิสิตนักศึกษาในปี 2562-2563 คำนึงถึงการทำงานอย่างมืออาชีพเป็นสำคัญ และการสร้างความร่วมมือ กับทุกฝ่ายในการทำงานเป็นทีมซึ่งเป็นสาระสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใน ศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ : สุ่มหัวคอนเสิร์ต / เครือข่ายนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย / ตัวชน

Abstract

Planning and developing the organization for the second concert of the Thailand Higher Education Music Student Network (THEMSN) aims to operate concert management with a musical theatre concept to express a mischievous character. In accordance with the theoretical approach and the concept of the initial planning operation and the quality cycle principle (PDCA). Facilitators supervised the THEMSN committees by focused on helping to be active learners who naturally practice by doing.

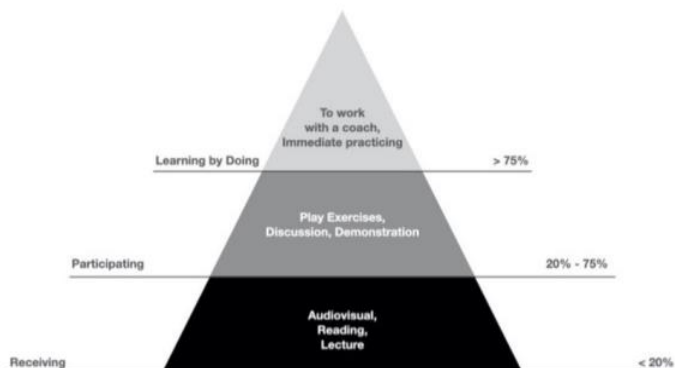
For the first fade, facilitators or lecturers provided material supervision, including workshops and brainstorming with in-class response systems, to motivate students to share and learn together. Furthermore, they supervised the students in designing their concert as

professionally able to draw their concert concept, aims of practicing, and collaboration between different institutions. The result found that THEMSN committees understood professionalism and teamwork as principles of developing their 21st century skills.

Keywords: SUMHUA Concert / Thailand Higher Education Music Student Network / Tuason

บทนำ

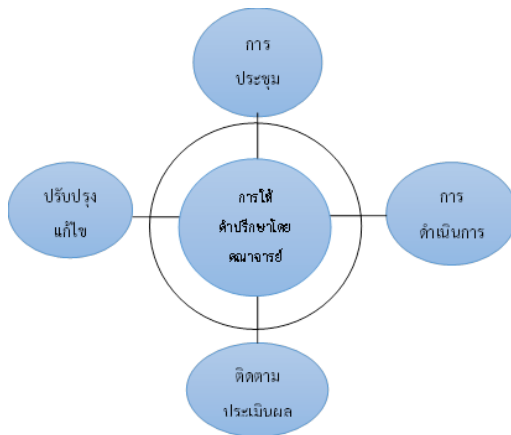
เครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย (THEMSN) เป็นความร่วมมือครั้งสำคัญของนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรี โดยการสร้างพื้นที่การทำงานจริงซึ่งเป็นประสบการณ์ตรง ให้นิสิตนักศึกษาจากหลายสถาบันอุดมศึกษาด้านดนตรีได้ทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนทักษะ และสร้างสรรค์พื้นที่การแสดงออกผ่านการแสดงความคิดเห็น และได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active learning) เป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียนในการสร้างสภาวะแวดล้อมโดยที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วม คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาไปพร้อมกันในลักษณะการศึกษาที่เป็นเชิงประจักษ์ที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้เกิดการกระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา เปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย นำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติของนิสิตนักศึกษาจากการลงมือปฏิบัติไปพร้อมกับการให้คำปรึกษาในการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจ จากการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคร่วมกัน ที่ไม่ใช่เพียงรับสารจากคณาจารย์หรือเพียงแค่การมีส่วนร่วมเท่านั้น ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนากิจกรรมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ในปี พ.ศ. 2562-2563 ดังภาพที่ 1 (Bonwell, 1991)

ภาพที่ 1 ทฤษฎีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือทำของ Bonwell

จากแนวคิดดังกล่าวทำให้การประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ได้มีการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์การแสดงดนตรี และแสดงศักยภาพ รวมถึงวางแผนการดำเนินงาน การจัดตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายที่เป็นนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีต่าง ๆ ในเครือข่ายของประเทศไทย โดยได้ทำความรู้จัก ปรีक्षाหารหรือถึงรายละเอียดของกิจกรรม ตลอดจนได้รับการอบรมให้ความรู้ในการดำเนินงานและการประเมินผลการดำเนินงานอย่างมืออาชีพ ซึ่งการแสดงคอนเสิร์ตของเครือข่ายฯ ได้เริ่มต้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2561 ชื่อการแสดง สุมหัวคอนเสิร์ตครั้งที่ 1 “อุษ่งงาน” โดยเป็นความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีมาร่วมบรรเลงและนำเสนอบทเพลงที่หลากหลาย และเผยแพร่ผลงานการประพันธ์เพลง และเรียบเรียงเพลงของนิสิตนักศึกษา (ฉมา มาศ แก้วบัวดี และคณะ, 2562:33) การแสดงศักยภาพทางการบรรเลงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยในการประชุมสำหรับปีนี้ คณะกรรมการเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ ปี พ.ศ. 2562 (รุ่นที่ 2) ได้มีการประชุมหารือและผ่านการอบรมการจัดการแสดงดนตรีในรูปแบบมืออาชีพ โดยจากมติที่ประชุมดังกล่าว ได้มีการจัดการแสดงดนตรี ในชื่อการแสดง สุมหัวคอนเสิร์ต ครั้งที่ 2 “ตัวชน” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2563 ณ โรงละคร 150 ปี ศรีสุริยวงศ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยเป็นการบรรเลงดนตรีประกอบการแสดง และการดำเนินเรื่องราวที่ย้อนไปในวัยเด็ก ผ่านการสื่อสารด้วยบทเพลง

ในอดีตที่ผ่านมาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยรุ่น และการแสดงละครประกอบบทเพลงเพื่อให้เกิดการจัดรูปแบบของการแสดง โดยการแสดงในครั้งนี้ ได้มีรูปแบบของการบรรเลงดนตรีและการแสดงละครเวที ซึ่งเป็นศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับดนตรี แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการองค์ความรู้ทางดนตรีผสมผสานกับศาสตร์ทางการแสดงเกิดความเหมาะสมกับบริบทของนิสิตนักศึกษาในเครือข่ายที่มีความสามารถและศักยภาพทางด้านการแสดงในส่วนหนึ่ง ทั้งนี้ ได้มีกระบวนการวางแผนการดำเนินงานในระยะที่ 1 ตามกลไกของวงจรคุณภาพ(PDCA) ดังนี้

ภาพที่ 2 ระบบกลไกของการดำเนินงานด้วยวงจรคุณภาพ

จากภาพที่ 2 ระบบกลไกของการดำเนินงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกระบวนการวงจรแบบเดมมิ่ง (Deming's cycle) ประกอบไปด้วยการวางแผน (Plan) การดำเนินงาน (Do) การประเมินผล (Check) และการปรับปรุง (Act) ทั้งนี้ ได้นำเสนอเฉพาะด้านกระบวนการของการวางแผนดำเนินงาน (Plan) ซึ่งเป็นกระบวนการเริ่มต้นของวงจรคุณภาพดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 2) จากการศึกษาข้อมูลโดยนิสิตและนักศึกษาในเครือข่าย ได้เข้าร่วมอบรมการจัดกิจกรรม การดำเนินโครงการโดยคณาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นวิทยากรในการบรรยายเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดความเข้าใจในระบบการวางแผน และการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ รวมถึงการระดมความคิดในการวางแผนและออกแบบรูปแบบของกิจกรรมเพื่อให้ข้อสรุปของแผน

การดำเนินงาน โดยลักษณะของขั้นตอนการวางแผน ได้สอดคล้องและเป็นไปตามตามระบบกลไกของวงจรคุณภาพ ในด้านการวางแผนนั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของวงจรคุณภาพ เป็นการวางแผนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (วิระพล บดีรัฐ, 2543 : 9) ในระยะที่ 1 เนื่องจากเป็นลักษณะของการทำงานโดยความร่วมมือจากตัวแทนนิสิตนักศึกษาในเครือข่ายจากหลากหลายสถาบัน จึงต้องมีการจัดระบบของการดำเนินการวางแผนงาน และกำหนดระยะเวลาอย่างเป็นระบบ ได้มีรายละเอียดของการวางแผนการดำเนินงานจัดการแสดงดังนี้

การจัดประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1/2562

การจัดประชุมเครือข่ายนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1/2562 เป็นการจัดการประชุมประจำปี ในช่วงเดือนกันยายน – สิงหาคม 2563 ณ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมคู่ขนานกับการประชุมของคณาจารย์เครือข่ายดนตรีอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (THEMAN) ในงานประชุมวิชาการนานาชาติทางด้านดนตรี Princess Galyani Vadhana International Symposium 2019 (PGVIS) ซึ่งในการประชุมดังกล่าวมีตัวแทนนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมการประชุมกว่า 15 สถาบัน ได้มีการปรับเปลี่ยนตัวแทนนิสิตนักศึกษาในเครือข่าย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มาจากการเลื่อนระดับชั้นปีในแต่ละสถาบันที่จะรับมอบหมายในการดำเนินการของเครือข่ายต่อไป ทั้งนี้ ตัวแทนนิสิตนักศึกษาจากวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นประธานเครือข่ายประจำปี พ.ศ. 2562 และเป็นเจ้าภาพในการจัดการแสดงสมุหหัวคอนเสิร์ตครั้งที่ 2 ต่อไป โดยผลของการประชุมดังกล่าวได้มีการกำหนดให้มีการเริ่มต้นการวางแผนดำเนินการจัดการแสดงคอนเสิร์ตสมุหหัว ครั้งที่ 2 โดยขอความร่วมมือและอาสาสมัครจากสมาชิกที่มาจากหลากหลายสถาบันในเครือข่ายได้เข้าร่วมการดำเนินการจัดการแสดงดังกล่าวในครั้งนี้ ซึ่งมีกำหนดการจัดการดำเนินการประชุมเพื่อวางแผน วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และรูปแบบของการจัดกิจกรรมเป็นเวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 24-25 พฤศจิกายน 2562 ซึ่งเป็นการประชุม

เพื่อรวบรวมสมาชิกในเครือข่ายแต่ละสถาบันการศึกษาที่สนใจเข้าร่วมดำเนินการจัดการแสดง และเข้าร่วมการอบรมการจัดการแสดง การกำหนดเป้าหมาย มอบหมายภาระหน้าที่ และระดมความคิดในการออกแบบการแสดงต่อไป ทั้งนี้ ในขั้นตอนของการวางแผนดำเนินงานเพื่อเตรียมการแสดงมีดังต่อไปนี้

1. การประชุมเพื่อกำหนดการวางแผนดำเนินการแสดง

การกำหนดตารางการประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน มีดังนี้

ตารางที่ 1 การประชุมวางแผนการดำเนินงาน

วัน/เวลา	กิจกรรม
24 พฤศจิกายน 2562 10.00-12.00 น. 13.00-16.00 น.	- การอบรม (Workshop) แลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักการดำเนินงาน - การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนิสิตนักศึกษา ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมในเครือข่ายสำหรับการจัดกิจกรรมสัปดาห์คอนเสิร์ตเมื่อครั้งที่ 1 ในปีที่ผ่านมา - ระดมความคิดเพื่อออกแบบรูปแบบของกิจกรรมดนตรี เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และจัดแบ่งเพื่อมอบหมายภาระหน้าที่
25 พฤศจิกายน 2562 10.00-16.00 น.	- ลงพื้นที่เพื่อสำรวจสถานที่ในการจัดกิจกรรม - สรุปรูปแบบของการจัดกิจกรรม

จากตารางที่ 1 การอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักการดำเนินงาน โดยคณาจารย์ทำหน้าที่เป็นกระบวนกร (Facilitator) ในการให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาโดยใช้เทคนิคการระดมความคิดผ่านสื่อสารสนเทศเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้แบบตอบโต้ผ่านเว็บไซต์ Mentimeter.com (in-class response system) เพื่อหาข้อสรุปในประเด็นต่างๆ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเครือข่ายนิสิตนักศึกษาฯ สามารถบอกจุดเด่นของตนเองได้ โดยสามอันดับแรกประกอบด้วย 1) การประสานงานนักดนตรี 2) การบริหารจัดการเวที และ 3) การจัดการแสดงและการสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงการทำงานอย่างมืออาชีพที่ต้องอาศัยความชำนาญในการลงมือปฏิบัติ มีวินัย และความรับผิดชอบ และมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ตนเองได้รับ และมาตรฐาน

ของการแสดง ส่วนใหญ่เน้นในเรื่องของความร่วมมือของทุกฝ่ายเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างมืออาชีพ

อะไรบ้างที่จำเป็นต่อการทำงานอย่าง "มืออาชีพ" ที่คุณคิดว่าเป็นที่สุด เลือกมา 1 อย่าง

ภาพที่ 3 ตัวอย่างผลของการระดมความคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงาน จากกระตุ้นการเรียนรู้แบบโต้ตอบผ่านเว็บไซต์

จากภาพที่ 3 นั้น เป็นผลของการระดมความคิด อีกทั้งช่วงเวลาดังกล่าว มีคณะกรรมการนิสิตนักศึกษาการจัดการแสดงในปีที่ 1 ได้เล่าประสบการณ์ การดำเนินงาน อุปสรรค ปัญหา และการแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นแนวทาง ในการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการนิสิตนักศึกษาที่เข้าระดมความคิดครั้งนี้ด้วย

การประชุมวางแผนการดำเนินงาน โดยตัวแทนนักศึกษาจากสถาบัน เจ้าภาพ คือวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นักศึกษา จากสโมสรนักศึกษาวิทยาลัยการดนตรี รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และหัวหน้า สำนักงานคณบดี วิทยาลัยการดนตรี เป็นที่ปรึกษาในการจัดตารางการประชุม วางแผนดำเนินงาน โดยมีการจัดทำหนังสือเชิญนิสิตนักศึกษาตัวแทนสถาบันต่าง ๆ

ในเครือข่าย โดยมีการกำหนดตารางการประชุมวางแผนการดำเนินงาน แบบตอบรับการเข้าร่วมดำเนินงาน การให้ความช่วยเหลือด้านการจัดหาและแนะนำที่พักสำหรับตัวแทนจากสถาบันที่อยู่ต่างจังหวัด เพื่อกำหนดการรองรับด้านสวัสดิการ อาหาร น้ำดื่ม สถานที่สำหรับการจัดประชุมดังกล่าว

ภาพที่ 4 การประชุมวางแผนการจัดการแสดง

จากภาพที่ 4 การประชุมวางแผนการจัดการแสดง ซึ่งมีตัวแทนนิสิตนักศึกษาในเครือข่ายฯ จากสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบรับการเข้าร่วมการวางแผนดำเนินงานจำนวน 9 สถาบันการศึกษา ดังนี้

- 1) วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 2) สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา
- 3) คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 4) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 5) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 6) วิทยาลัยดนตรีและศิลปะการแสดง มหาวิทยาลัยสยาม
- 7) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 8) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- 9) คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

จากสรุปการประชุมวางแผนการดำเนินงาน มีข้อสรุปที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอทักษะความสามารถของนิสิตนักศึกษาในเครือข่ายในรูปแบบละครเพลง ซึ่งเป็นศาสตร์ทางด้านของศิลปะและการแสดงโดยเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมครั้งนี้ เนื่องจากมีนิสิตนักศึกษาสาขาด้านการแสดงเข้า

ร่วมเครือข่ายด้วย เพื่อต้องการให้นำเสนอรูปแบบดนตรีที่แปลกออกไปจากปีที่ผ่านมา และมีเป้าหมายเพื่อการบูรณาการศาสตร์ทางด้านศิลปะการแสดงและดนตรีเข้าไว้ด้วยกัน โดยนิสิตนักศึกษาได้เกิดการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการบรรเลงดนตรี ได้เรียนรู้ทักษะทางการแสดงเพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพของตนเองได้อย่างหลากหลายในอนาคตมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการระดมความคิดของนิสิตนักศึกษาเพื่อวางรูปแบบการแสดงตามความถนัด ประสบการณ์ และศักยภาพของตนเอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมของการทำงานจริงจากการลงมือปฏิบัติ (Bellance, 2010) ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดรูปแบบการแสดงแบบการบรรเลงประกอบการแสดงละครเวที ภายใต้เรื่อง ตัวชน โดยมีเรื่องราวเกี่ยวกับการย้อนไปในวัยเด็ก และการนึกถึงบทเพลงในอดีต ผ่านการบรรเลงวงดนตรีแบบบิ๊กแบนด์ (Big Band) ผสมผสานกับเครื่องดนตรีไทย และวงสตริงแชมเบอร์ (String Chamber) โดยเป้าหมายและวัตถุประสงค์เพื่อแสดงศักยภาพซึ่งเป็นศาสตร์ทางการบรรเลงดนตรี และเพิ่มเติมศักยภาพความสามารถศาสตร์ทางด้านศิลปะการแสดงด้วยละครเวที และพัฒนาประสบการณ์การจัดการแสดงในรูปแบบละครเพลงสู่การพัฒนาอาชีพทางดนตรีด้านศิลปะดนตรี การแสดง และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบันเทิงด้านการแสดงแบบครบวงจรในอนาคต

2. การกำหนดแผนการดำเนินงาน

ในด้านของรูปแบบกิจกรรมที่กำหนด ได้มีรูปแบบของการใช้ตัวละครหลักบางส่วนเพื่อเป็นบทแสดงในการสนทนาเข้าสู่บทเพลง เรื่องราวมุ่งเน้นบทเพลงย้อนยุคในสมัยที่นิสิตนักศึกษายังเป็นเด็ก และใช้วงดนตรีประเภทต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในการบรรเลงร่วมกัน ได้แก่ วงบิ๊กแบนด์ (Big Band) วงสตริงแชมเบอร์ (String Chamber) และวงขับร้องประสานเสียง (Chorus) ซึ่งมีการกำหนดภาระหน้าที่ต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 หน้าที่ฝ่ายประสานงาน

หน้าที่ด้านการประสานงาน	
1. Director	8. ประสานงานนักแสดง
2. Secretary	9. ประสานงานที่พัก
3. Finance	10. ประสานงานสถานที่
4. PR/Reception	11. ประสานงาน Stage
5. ประสานงานนักดนตรี	12. อาหารและสวัสดิการ
6. ประสานงานวงดนตรี Big Band	13. พิธีการ
7. ประสานงานวงดนตรีสตริงแจ๊ส	

จากตารางที่ 2 หน้าที่ฝ่ายประสานงาน โดยมีนักศึกษาเครือข่ายซึ่งเป็นสถาบันเจ้าภาพ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และมีการมอบหมายหน้าที่ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมให้กับสมาชิกเครือข่ายจากสถาบันอื่น ๆ และมีการดำเนินการเตรียมแผนงานฝึกซ้อมการแสดง และจัดแบ่งภาระงานของนักศึกษาด้วยตนเอง หรือคณะสถาบันเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานให้มากขึ้น

ด้านการเตรียมฝึกซ้อม นักศึกษาได้มีการจัดตารางการฝึกซ้อมแบบร่วมกัน โดยกำหนดตารางฝึกซ้อมระหว่างวันที่ 9-14 มีนาคม 2563 ซึ่งนักศึกษาในเครือข่ายแต่ละสถาบันเข้าร่วมในการฝึกซ้อม โดยกำหนดให้มีการวางแผนสำหรับตัวแทนนิสิตนักศึกษาที่มาจากสถาบันการศึกษาจากต่างจังหวัด เดินทางมาเพื่อเข้าพักก่อนเข้าสู่ตารางฝึกซ้อม โดยแบ่งตารางการฝึกซ้อมเป็นส่วนต่าง ๆ ของการแสดงดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางการฝึกซ้อมการแสดง

วัน/เวลา	กิจกรรม
9-10 มีนาคม 2563 13.00-21.00 น.	- กลุ่มนักแสดงเข้าร่วมอบรมพัฒนาทักษะทางการแสดง วิทยากรโดยคณาจารย์จากสาขาวิชานาฏยศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา - คัดเลือกนักแสดง - ฝ่ายสถานที่จัดทำฉากประกอบการแสดง
11-14 มีนาคม 2563 13.00-21.00 น.	- วงดนตรีเข้าฝึกซ้อม - ฝึกซ้อมใหญ่ร่วมกัน (ระหว่างวันที่ 13-14 มีนาคม 2563)

จากตารางที่ 3 ตารางการฝึกซ้อมการแสดง ทางเจ้าภาพในการจัดการแสดง ได้เตรียมสถานที่พักสำหรับตัวแทนนิสิตนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัด การดูแลและประสานงานในด้านต่างๆ รวมถึงการจัดสถานที่ฝึกซ้อมสำหรับนักแสดง และวงดนตรีที่จะมาร่วมฝึกซ้อมก่อนการแสดง โดยรายละเอียดของการฝึกซ้อม ได้แก่

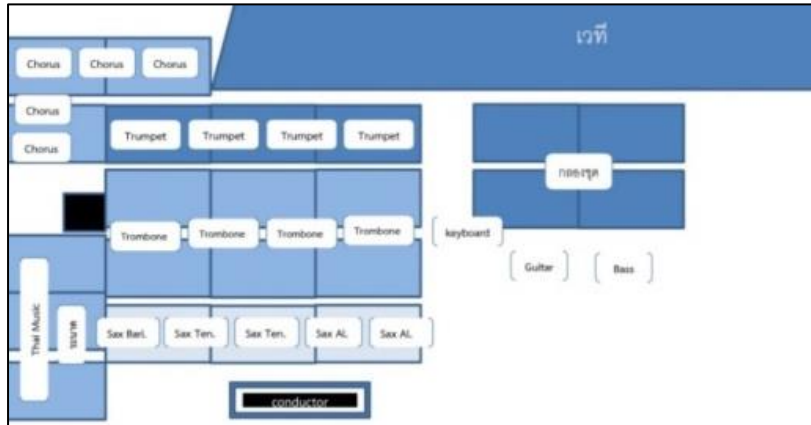
1.1) ฝ่ายฝึกซ้อมดนตรี สำหรับฝ่ายฝึกซ้อมดนตรี แบ่งวงดนตรีเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วงดนตรีบิกแบนด์ วงดนตรีสตริงแชมเบอร์ ซึ่งมีการผสมผสานเครื่องดนตรีไทย เช่น ระนาด กลองยาว เข้ามาใช้ประกอบการบรรเลงร่วมกับวงดนตรีบิกแบนด์ ระหว่างวันที่ 11-14 มีนาคม 2563 ส่วนวงสตริงแชมเบอร์ เป็นวงที่มาจากสถาบันเดียวกันทั้งหมด ได้ทำการฝึกซ้อมที่สถาบันของตนเอง และมาฝึกซ้อมร่วมกับนักศึกษา ระหว่างวันที่ 12-14 มีนาคม 2563

1.2) ฝ่ายฝึกซ้อมนักแสดง และวงดนตรี โดยนักศึกษาได้เข้าร่วมการฝึกฝนทักษะด้านการแสดงโดยมีอาจารย์จากสาขาวิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นผู้ฝึกสอน และนักศึกษาเข้าร่วมการฝึกซ้อมระหว่างวันที่ 9-14 มีนาคม 2563 และวงดนตรีเข้าร่วมฝึกซ้อมระหว่างวันที่ 11-14 มีนาคม 2563 และ

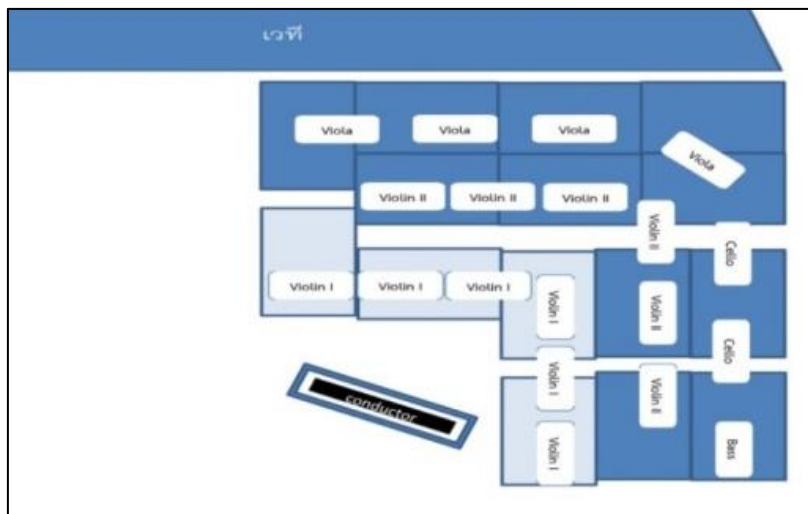
1.3) ฝ่ายฉากและสถานที่ โดยมีการจัดทำฉากบนเวทีเพื่อประกอบการแสดง โดยนักศึกษาสถาบันเจ้าภาพเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ และมีนักศึกษาจากสถาบันต่างๆ ที่ได้รับหน้าที่ด้านฝ่ายสถานที่มาช่วยจัดทำฉากและจัดตั้งฉากระหว่างวันที่ 10-14 มีนาคม 2563

สำหรับในช่วงการเริ่มต้นสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงเกิดอุปสรรคต่อการจัดการแสดง ซึ่งนักศึกษาในเครือข่ายได้จัดเตรียมงานและวางแผนการดำเนินงานมาเป็นระยะเวลามากกว่า 4 เดือน ดังนั้น จึงได้มีการแก้ไขสถานการณ์ โดยนักศึกษาจากสถาบันเจ้าภาพร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมของวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้มีการดำเนินการเรื่องระบบการป้องกันและควบคุมโรค และประสานงานร่วมกับชมรมสุริยะพยาบาล ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ให้มีการตรวจวัดอุณหภูมิและจัดหาหน้ากากอนามัย และเจลล์แอลกอฮอล์ (Alcohol gel) สำหรับ

การทำกิจกรรมร่วมกันตั้งแต่เริ่มการฝึกซ้อมการแสดงตั้งแต่วันที่ 9-15 มีนาคม 2563 จนถึงวันทำการแสดง และจัดการแก้ไขปัญหาโดยจัดการแสดงเป็นแบบระบบปิด โดยมีการแพร่ภาพกระจายเสียงสด (Live broadcast) การแสดงผ่านช่องทางออนไลน์ สำหรับผู้ที่ไม่สะดวกมาร่วมชมการแสดง

ภาพที่ 5 แผนผังวงดนตรีบิ๊กแบนด์และดนตรีไทย

ภาพที่ 6 แผนผังวงดนตรีสตริงแชมเบอร์

จากภาพที่ 5 แผนผังวงดนตรีบี๊กแบนด์และดนตรีไทย และภาพที่ 6 แผนผังเวทีการแสดงของวงดนตรีสตริงแชมเบอร์ เป็นการออกแบบและวางแผนการจัดวางรูปแบบของวงดนตรีสำหรับการแสดง ซึ่งนักศึกษาได้มีการสำรวจพื้นที่สำหรับการจัดการแสดงในเบื้องต้น และมีฝ่ายสถานที่ร่วมกับฝ่ายวงดนตรี และฝ่ายควบคุมภาพรวมหลักของการแสดง เป็นผู้ออกแบบผังการจัดวางวงดนตรีดังกล่าว

3. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์การแสดง ได้มีการจัดทำและออกแบบแผ่นประชาสัมพันธ์จากกลุ่มนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีกำหนดในการเริ่มเผยแพร่ก่อนวันแสดงจริง 2 เดือน ผ่านช่องทางออนไลน์ และแจกจ่ายแผ่นประชาสัมพันธ์ในแต่ละสถาบันการศึกษาทั่วประเทศไทย

ภาพที่ 7 แผ่นประชาสัมพันธ์การแสดง

จากภาพที่ 7 แผ่นประชาสัมพันธ์การแสดง นักศึกษาในเครือข่ายฯ ได้จัดหาเงินทุนสนับสนุนเพิ่มเติมจากผู้สนับสนุนภายนอก และหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถาบันของตนเอง เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการจัดการแสดงให้สำเร็จคล่องตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อฝึกฝนทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ๆ การจัดการระบบการจัดสรรเงินทุนและงบประมาณที่ได้รับจากภายในและภายนอกสู่การดำเนินงานทางดนตรีที่มีประสิทธิภาพ

4. การจัดลำดับรายการแสดง

จากการติดตามการดำเนินการผู้รับผิดชอบการเขียนบทสำหรับนักแสดง เมื่อได้รับบทแสดงแล้ว ได้ประสานงานร่วมกับกลุ่มกำกับการแสดง และวงดนตรี เพื่อจัดลำดับรายการแสดง ซึ่งรูปแบบของการแสดงจะไม่มีการหยุดพัก และกำหนดระยะเวลาของแต่ละบทเพลง รวมถึงการเปลี่ยนฉากการแสดงในแต่ละครั้ง โดยมีระยะเวลาการแสดงประมาณ 1 ชั่วโมง ตามลำดับของการแสดงดังนี้

ตารางที่ 4 รายการแสดง

บทเพลง	ผู้เรียบเรียง
วัยซน “ผมกลับมาแล้วครับแม่”	นางสาวเกวลิ ผการัตน์
จันทร์เจ้าเอ๋ย โยเกยก “อัลบั้ม.....ทำให้เด็กหนุ่มหวนนึกถึงวันวาน	นางสาวเกวลิ ผการัตน์
โรงเรียนของเราอยู่ “ที่นี่ที่ไหน.....ผมไม่คุ้นเคยเลย”	นายอิทธิเทพ ชุมเมฆ
โต เร มี (theme from musical the Sound of Music) “รู้จัก ตัวโน้ต กับคุณครูนางฟ้าแสนสวย”	นายอิทธิเทพ ชุมเมฆ
หนูมาลี,แมงมุมลาย “เสียงเพลง ที่ทำให้นึกถึงภาพของวันนั้น”	นายอิทธิเทพ ชุมเมฆ
รวมมิตรการละเล่นไทย “ความทรงจำ กับผองเพื่อน”	นายประติวรราช พรหมทอง
จันทร์เจ้า “เสียงกล่อมของแม่”	นายปราโมทย์ จงชิดกลาง
คอนเสิร์ตคนจน “ใคร ๆ ก็มีเพลงโปรด นี่แหละเพลงของผม”	นายคณาธิป ชูพันธ์

ในกระบวนการวางแผนดำเนินงาน ได้มีการกำหนดฝึกซ้อมใหญ่ร่วมกัน ระหว่างวันที่ 13-14 มีนาคม 2563 โดยฝึกซ้อมตามรายการแสดงจริง ซึ่งมีกลุ่มควบคุมการทำงาน หรือการกำกับงานคอยตรวจสอบการแสดง และคณาจารย์จากสถาบันต่าง ๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์การฝึกซ้อม และให้คำปรึกษา รวมถึงการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการวางแผนการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียด ได้แก่ 1) การปรับเสียงวงดนตรี และบทเพลงให้มีความต่อเนื่อง สอดคล้อง เพิ่มการบรรเลงช่วงว่างระหว่างเปลี่ยนฉากการแสดง โดยตามแผนการดำเนินงานและรายการแสดง มีเพียงบทเพลงหลัก แต่เมื่อต้องใช้ระยะเวลาของการเปลี่ยนฉากต่อไป จะต้องมีการตัดแปลงแก้ไข และเพิ่มเติมบทเพลงบรรเลงเพื่อไม่ให้เกิดความเงิบ

ในขณะที่เปลี่ยนฉาก 2) การปรับและเพิ่มเติมส่วนของการแสดง โดยให้มีการแสดงที่ออกมาสมบูรณ์มากที่สุด แนวทางการร้องเพลง และบทบาทในการแสดง การใช้พื้นที่ในการนำเสนอบนเวที ทั้งนักแสดงหลักและนักแสดงประกอบ จะต้องมีความสัมพันธ์กัน และการสื่อสารที่ชัดเจน รวมถึงการร้องให้เข้าถึงอารมณ์ของบทเพลง โดยมีการหารือและแนะนำจากคณาจารย์ เพื่อให้มีการฝึกซ้อมในส่วนของนักแสดงเพิ่มเติม และ 3) การปรับแก้ไขฉากประกอบการแสดง ที่เป็นส่วนสำคัญต่อการดำเนินเรื่องราว และการเปลี่ยนฉาก โดยในการฝึกซ้อมใหญ่ช่วงวันที่ 13 มีนาคม 2563 ฉากประกอบการแสดงยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ เนื่องจากปัญหาของการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์และการจัดตั้งประกอบฉาก ดังนั้น จึงใช้ระยะเวลาในการติดตั้งฉากบนเวทีเป็นเวลานาน โดยมีกลุ่มของผู้ควบคุมหลักและการกำกับ การแสดง ได้เร่งรัดให้รักษาเวลา และยืดระยะเวลาในการฝึกซ้อมให้มากขึ้นโดยเกินเวลาจากระยะเวลาของแผนการซ้อมเดิม

ด้านปัญหาของการนำเสนอการแสดงที่เริ่มเข้าสู่ช่วงของสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหากำหนดรูปแบบของการแสดงที่เป็นระบบเปิด ให้มีการแสดงที่เป็นระบบปิด โดยได้จัดเตรียมกลุ่มถ่ายทอดสดแบบออนไลน์จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มถ่ายทอดสดจากบุคคลภายนอก และได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการดนตรี ที่มาทำการถ่ายทอดสดการแสดงให้ รวมถึงคณะผู้บริหารจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านได้เข้าร่วมชมการแสดงในสถานที่จริง ภายใต้ระบบการคัดกรองสุขภาพ โดยมีกรวัดอุณหภูมิ แจกหน้ากากอนามัย และเจลล้างมือให้กับผู้เข้าร่วมการแสดงในครั้งนี้

ภาพที่ 8 ตัวอย่างภาพบรรยากาศของการแสดง

โดยสรุปแล้ว ในกระบวนการวางแผนดำเนินงานจัดการแสดงสมุหหัวคอนเสิร์ตครั้งที่ 2 “ตัวชน” ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันจากความร่วมมือของนักศึกษาและคณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกเครือข่ายฯ ที่ตอบรับการเข้าร่วมเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการวางแผนตามกระบวนการ และการทำงานอย่างเป็นระบบภายใต้วงจรคุณภาพด้านการวางแผนในระยะที่ 1 ดังแนวคิดการให้นิสิตนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการกระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา และสามารถดำเนินงานได้ครบวงจรคุณภาพในการดำเนินกิจกรรม ดังที่เห็นได้จากวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบ ส่งผลให้การดำเนินงานฝึกซ้อมและจัดแสดงในระยะที่ 2 มีคุณภาพ นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ระบบการทำงานและพัฒนาทักษะด้านดนตรี การแสดง การจัดงานแสดงดนตรีร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ การทำงานร่วมกันจากบุคคลหลากหลายสถาบัน การแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นภายใต้คำแนะนำของคณาจารย์ที่ควบคุมนักศึกษาในการเดินทางเข้าร่วมการวางแผนดำเนินงานครั้งนี้ สอดคล้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์อย่างมีอาชีพของเครือข่ายนิสิตนักศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กระบวนการดำเนินงานที่มีคุณภาพตามวงจร PDCA. **หลักสูตรอบรมนิสิตนักศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.**
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ประชาชน.
- ฉมาภาศ แก้วบัวดี, เขตสิน จุจันทร์, อภินันท์ มาศวิเชียร, ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ และศุภพร สุวรรณภักดี. (2562). สมุหหัวคอนเสิร์ต: กระบวนการจัดการแสดงคอนเสิร์ตเครือข่ายดนตรีนิสิตนักศึกษาทางด้านดนตรีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1. **วารสารดนตรีบ้านสมเด็จเจ้า.** 1(2), 33-52.
- Bellance, R.S. (2010). **21st CenturySkill : Rethinking how student**

learn. Bloomington : Solution Tree Press.

Bonwell, C.C., and Eison, J.A. (1991). **Active Learning : Creating
Excitement in the Classroom.** Washington D.C. : George
Washington University.